

MJ-105

May-2018

B.Sc., Sem.-IV

**CC-204 : Chemistry
(Inorganic Chemistry)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) જમણી તરફ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.
(2) પ્રશ્નનો યોગ્ય ક્રમ તમારી ઉત્તરવહીમાં દર્શાવો.

1. (a) એક પરિમાણીય પેટીમાં રહેલ કણ માટેની શક્તિનું સમીકરણ મેળવો. 7
અથવા
વર્તુળના પથ પર ગતિ કરતા કણ માટેનું તરંગ વિધેય ψ અને શક્તિનું સમીકરણ મેળવો.
- (b) આયગન વિધેય અને આયગન મૂલ્યનું યોગ્ય ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7
અથવા
તરંગ ફલનનું નોર્મલાઇઝેશન શા માટે કરવામાં આવે છે ? $\psi = Ne^{im\phi}$ જેમાં m -અચળાંક છે.
 $0 \leq \phi \leq 2\pi$ માંનો નોર્મલાઇઝેશન અવયવ N શોધો.
2. (a) જલોન-ટેલર અસર ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. 7
અથવા
અષ્ટફલકીય સંકીર્ણોમાં d -કક્ષકોનું વિભાજન સમજાવો.
- (b) H_2 આણુની વેલેન્સ બોન્ડ થિયોરીની ચર્ચા કરો. 7
અથવા
 $[Co(NH_3)_6]^{+3}$ અને $[COF_6]^{-3}$ સંકીર્ણના ચુંબકીય ગુણધર્મો તથા બંધારણ V.B. સિદ્ધાંતના આધારે ચર્ચા કરો.
3. (a) BeH_2 આણુનો આણ્વીય કક્ષક શક્તિ સ્તર આલેખ દોરો અને બંધક્રમાંક ગણો. 7
અથવા
 HCl નો આણ્વીય કક્ષક શક્તિ સ્તર આલેખ દોરો અને બંધક્રમાંક ગણો.
- (b) $[COF_6]^{-3}$ નો આણ્વીય કક્ષક આલેખ દોરો અને તેનો ચુંબકીય ગુણ સમજાવો. 7
અથવા
આણુકક્ષકવાદનો ધાત્વીય બંધના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.

4. (a) બિનજલીય દ્રાવક તરીકે HFમાં થતી પ્રક્રિયાઓ સમજાવો.

7

અથવા

દ્રાવકોના વર્ગીકરણની ચર્ચા કરો.

(b) Na_2CO_3 ઉત્પાદન માટેના "એમોનિયા સોડા" કોષમાં સંકળાયેલા ભૌતિક રાસાયણિક સિદ્ધાંત ચર્ચો.

7

અથવા

NaOH ના ઉત્પાદનમાં પાયાના સિદ્ધાંતની અને મરક્યુરી કેથોડ પદ્ધતિની ચર્ચા કરો.

5. ટૂંકા પ્રશ્નો :

14

(1) ઓર્થોગોનલની શરત લખો.

(2) રેખીય કારકની વ્યાખ્યા આપો.

(3) કોમ્પ્યુટેટર કારક એટલે શું ?

(4) હરમિશિયન કારકનું મૂળભૂત સમીકરણ લખો.

(5) ચુંબકીય ચાકમાત્રા ગણવાનું સૂત્ર લખો.

(6) ટેટ્રાહાઈડ્રલ સંકીર્ણના બે ઉદાહરણ આપો.

(7) Δ_0 ઉપર અસર કરતા બે પરિબળો લખો.

(8) I_2 અને e^- માં રહેલી કક્ષકો લખો.

(9) આણ્વિક કક્ષકવાદના આધારે CO અને CN^- આયનનો બંધ-ક્રમાંક જણાવો.

(10) બંધ-ક્રમાંક ગણવાનું સૂત્ર લખો.

(11) અબંધકારક આણ્વિક કક્ષકની વ્યાખ્યા આપો.

(12) ભૌતિક-રાસાયણિક સિદ્ધાંત લખો.

(13) પ્રોટિક અને અપ્રોટિક દ્રાવકનું એક ઉદાહરણ આપો.

(14) NaHCO_3 ના બે ઉપયોગો લખો.

MJ-105

May-2018

B.Sc., Sem.-IV

**CC-204 : Chemistry
(Inorganic Chemistry)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Note :** (1) Figures to the right side indicate marks to the questions.
(2) Mention proper number of questions in your answer sheet.

1. (A) Prove energy equation (E) in one dimensional box. 7
OR
 Prove the wave function ψ and energy equation (E) for a particle moving in a ring.
- (B) Explain Eigen function and Eigen value with suitable example. 7
OR
 Why do we normalize wave function ? Find the normalization factor N in $\psi = Ne^{im\phi}$ where m is constant and $0 \leq \phi \leq 2\pi$.
2. (A) Write short note on John-Teller effect. 7
OR
 Explain the splitting of d-orbital in octahedral complexes.
- (B) Discuss V.B. theory for H_2 molecule. 7
OR
 Discuss the magnetic properties and structure of $[Co(NH_3)_6]^{+3}$ and $[COF_6]^{-3}$ on the basis of V.B. theory.
3. (A) Draw M.O. energy level diagram of BeH_2 and calculate its bond order. 7
OR
 Draw M.O. energy level diagram of HCl and calculate its bond order.
- (B) Draw M.O. diagram of $[COF_6]^{-3}$ and explain its magnetic properties. 7
OR
 Discuss the metallic bond by M.O. theory.

4. (A) Discuss the reactions occurring in HF as non-aqueous solvent. 7

OR

Discuss classification of the solvents.

(B) Discuss Physico-Chemical Principle method in the manufacture of Na_2CO_3 ammonia soda cell. 7

OR

Discuss basic principle manufacturing NaOH with mercury cathode process.

5. Short questions. 14

- (1) Write orthogonal condition.
  - (2) Give definition of linear operator.
  - (3) What is commutator operator ?
  - (4) Write basic equation for Hermitian operator.
  - (5) Write equation for calculation of magnetic moment.
  - (6) Give two example of tetrahedral complexes.
  - (7) Mention any two factors affecting the value of Δ_0 .
  - (8) Write orbitals of t_{2g} and e_g .
  - (9) State the bond order of CO and CN^- ion on the basis of M.O.
  - (10) Calculate the formula of bond order.
  - (11) Define antibonding molecular orbital.
  - (12) Write Physico-Chemical Principle.
  - (13) Give one example of protic and aprotic solvents.
  - (14) Write two uses of NaHCO_3 .
-